

ligt med de ord, de har skrevet ned på et stykke papir, som de fremlægger her, mens de oven i købet roser enigheden. Jeg sagde ikke, at FN alene er et redskab for Vesten. Jeg gjorde meget ud af at sige, at der er forskellige elementer i FN. FN har nogle institutioner, der gør et godt stykke arbejde, og nogle af dem, der gør et virkelig godt stykke arbejde, forsøger USA oven i købet at få sat fra bestillingen.

Men der er store problemer med den centrale institution i FN, der hedder Sikkerhedsrådet, og det er selvfølgelig noget, der hænger sammen med den ændring, der er sket i verden. I perioden 1945–1985 blev der nedlagt veto 200 gange i Sikkerhedsrådet, og det afspejler, at stormagterne holdt hinanden i skak. Sovjetunionen alene tegnede sig for de 114 gange. Men den situation eksisterer ikke længere. Jeg havde nær sagt, at hvis bare Rusland får 200 t korn, er man villig til at afstå fra at nedlægge veto mod hvad som helst, og det betyder, at USA og den vestlige verden er kommet igennem med nogle ting i Sikkerhedsrådet, der tidligere ville være nedlagt veto imod, f.eks. den såkaldte indsats i Golfkrigen, som jo desværre ikke var en indsats for at redde demokratiet i Kuwait. Så vidt jeg husker, var SF oven i købet imod FN's rolle i Golfkrigen.

Så kan man spørge: Jamen var det ikke et enkeltstående tilfælde? Nej, det var ikke et enkeltstående tilfælde. I Srebrenica i Bosnien er der desværre dræbt 8.000 mennesker, fordi der ikke var nogen sammenhæng mellem de ting, Sikkerhedsrådet vedtog, og de ting, som blev udført i marken. Rwanda er et andet eksempel. Det er en kendsgerning, at folk i FN-systemet vidste, at der var et folkemord undervejs, og man havde set planer om, hvordan folkemordet skulle gennemføres. En million mennesker blev dræbt, FN-systemet gjorde intet, absolut intet, og den sag er ikke afklaret endnu. For slet ikke at snakke om Somalia.

Der er altså nogle enorme problemer i FN-systemet i forbindelse med Sikkerhedsrådet, som man bliver nødt til at diskutere og bliver nødt til at tage op og ikke bare skjule under nogle pæne ord, som vi alle sammen kan være enige om.

Det viser sig også, når vi taler om den nu efterhånden legendariske våbenskat. Man er enige om at skaffe flere penge til FN-systemet, men der er bare stort set ikke andre end hr. Villy Søvndal – i hvert fald ikke højre side af salen – der har fremlagt nogle konkrete forslag til, hvordan man kan skaffe de penge. Men det for-

slag, hr. Villy Søvndal er kommet med, lider af den skavank, at det aldrig bliver gennemført, fordi de lande, der skal gennemføre det og har vetoret over det, lige præcis er de lande, som gennemfører våbenhandelen. Sikkerhedsrådet er den største våbeneksportørklub, der findes i verden. Det er en kendsgerning, og når Tyskland kommer ind, bliver den endnu større, for så er de fem største våbeneksportører samlet i Sikkerhedsrådet.

Sådan er kendsgerningerne desværre, og derfor bliver vi nødt til at tale imod denne konsensus – jubeloptimisme synes jeg – og sige, at forudsætningen for, at FN kan opfylde sin funktion, som er smuk og rigtig, er, at der sker nogle meget alvorlige ændringer i de enkelte lande. Der skal helt andre boller på suppen i Kina, USA, Tyskland, Frankrig osv. Det er en forudsætning, og sker det ikke, kommer der ikke nye tanker frem, og sker der ikke radikale ændringer, vil FN desværre blive ved med at lave den slags fejltagelser, jeg har nævnt.

Arne Melchior (CD):

Jeg var en af de vistnok få ordførere, der i min tale tidligere ikke beskæftigede sig med USA's restancer til FN. Det er da klart, at vi i CD mener, at de restancer bør bringes ud af verden. Dermed er vi enige med USA's regering, og det kan den så være glad for en lille stund, selv om det kan være, det er os, der skal være glade.

Men jeg må altså minde om, at USA er et demokrati, og forespørgslen, vi behandler her, har jo ikke mindst med demokratisering at gøre. Men så hjælper det ikke, at vi rusker i bardunerne og er vrede. Vi må respektere demokratiet, også når det går os på tværs. Det hindrer selvfølgelig ikke, at vi skal gøre alt, hvad der står i Danmarks magt, for at overbevise USA og bringe det problem til løsning; men vi kan ikke bare se bort fra, at der kræves et flertal i denne sag, ogsåovre hos vores vennekreds USA.

Helt det samme gælder for Sikkerhedsrådet. Også dér kan jo forslagene være gode, fremragende, sublime, men det må kræves, at de, der har en demokratisk ret til at holde sig til de gældende regler og dermed blokere for nye initiativer, får mulighed for at gøre denne ret gældende.

For at bringe sagen ned på jorden minder den sådan set om vores eget grundlovsspørgsmål. Ikke mindst udenrigsministeren har i vistnok snart årtier – i hvert fald i ét årti – gjort sig til talsmand for, at vi bør ajourføre vores grundlov